

A D A M C O L T O N

Mariska van den Berg

Aan de Hondeveldsweg, gelegen tussen Saasveld en Weerselo, bevindt zich de ingang van de klootschietbaan. De langgerekte, kronkelende grasstrook die aan weerszijden wordt omzoomd door hoge bomen, biedt ruimte aan de traditionele Twentse sport: klootschieten. Wie het parcours met zo min mogelijk worpen van de met lood verzwaarde houten ballen weet af te leggen, mag zich de winnaar noemen. Van oudsher binden hele buurtschappen hier de strijd met elkaar aan. In het gemeentehuis van Ootmarsum hangt nog altijd het vaandel van Oldenzaal dat de Oldenzaalse uitdagers in 1747 ontstolen werd toen die na verlies van Ootmarsum aan de afgesproken inzet niet konden voldoen.

Het einde van het parcours wordt nog slechts aan één zijde geflankeerd door bomen. De karakteristieke beslotenheid wordt doorbroken en het licht krijgt wederom vrij spel. Hier is op een glimmende zwarte sokkel van graniet een sculptuur van Adam Colton geplaatst. Een langgerekte ovale vorm van brons, opgebouwd uit horizontale lagen die naar de uiteinden smal toelopen. De strakke geometrische vorm van de sokkel en de hardheid van de materialen onderscheiden zich onmiskenbaar in het landschap als een accent afkomstig van menselijk handelen. Het beeld benadrukt de langgerektheid van de baan en de horizontaliteit van het grasland, dat weerspiegeld wordt in de gepolijste sokkel.

Het beeld onderscheidt zich in meerdere aspecten van vroeger werk van Adam Colton. Brons vormt een ongewoon materiaal voor de kunstenaar. Het gebruik ervan zal ingegeven zijn door de plaatsing in de open lucht. Ook de strenge geslotenheid van de compacte vorm is opvallend.

De beelden van Adam Colton vormen in het algemeen het resultaat van complexe transformatieprocessen. Een specifiek studie-object, zoals bijvoorbeeld de grillige natuurlijke vorm van zijn eigen been of een schapeschedel, wordt minitueus afgetast door nauwkeurige observatie en vele en precieze metingen. Formele aspecten van het voorwerp als hoogteverschillen, verhouding en belijning worden geïnterpreteerd en ondergebracht in het tweedimensionale vlak van een tekening. De tekening vormt vervolgens het uitgangspunt voor een ruimtelijk beeld dat geen directe aanspraak meer maakt op de vorm van het studie-object, maar dat indirect wel door diens verhoudingen bepaald werd en dat op te vatten is als een samengebalde interpretatie ervan. De tekening brengt de formele overwegingen aan het licht die aan de gedaanteverwisseling ten grondslag liggen. Beelden en tekeningen worden dan ook vaak in combinatie getoond, hetgeen inzicht biedt in de

spanning tussen het twee-dimensionale vlak en de drie-dimensionale ruimte die Adam Colton fascineert.

In Weerselo doet de uitzonderlijke situatie zich voor dat het beeld niet vergezeld gaat van tekeningen maar zich ter plekke verhoudt tot het uitgangspunt: de opvallend langwerpige vorm van de klootschietbaan; de denkbeeldige dynamiek en snelheid van de onderhandse bewegingen waarmee de kloten geschoten worden, en de trofee die de winnaar ten deel zal vallen. De sculptuur is verwant aan de Mojo's, een serie kleine objecten waaraan Colton in 1988 begon te werken. De krommingen en welvingen in het oppervlak die voorheen alleen het studievoorwerp kenmerkten, spelen sindsdien een rol in de beelden zelf. De strenge mathematische vormen van de Mojo's maar ook de sculptuur in Weerselo worden verlevendigd door de perspectivische oprekking van de vorm en de glooiende vlakken. Aan de spanning tussen vlak en ruimte heeft Colton in Weerselo een extra dimensie toe willen voegen door de denkbeeldige dynamiek van het klootschieten te laten stollen in zijn beeld.

Adam Colton

Manchester 1957 UK

Opleiding

Camberwell School of Arts and Crafts, London

Manchester Polytechnic, Manchester

Ateliers '63, Haarlem

Tentoonstellingen (een selectie)

Art & Project, Amsterdam

Adam Colton, Carvings in Sicilian Limestone*

Museum Boymans- Van Beuningen, Rotterdam.

"Sculpturen en tekeningen" Bonnefantenmuseum, Maastricht

Literatuur (een selectie)

A. von Graevenitz, Adam Coltons schedeltransformaties* Archis, nr.4, p.52

R. de Leeuw, "Binnenuimten" catalogus

Rijksdienst Beeldende Kunst, p.42-45

R. de Leeuw, "Tightening up space", Metropolis M, nr.2, p. 12-18

"Sculpturen en tekeningen" catalogus

Bonnefantenmuseum Maastricht

C. van Winkel, "Ontbindingen, Adam Colton in Maastricht" Archis, nr.8, p.3

1975 1980

1980 1981

1981 1983

1983

1986

1990

1987

1990